

УДК: 378.018

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Коваленко Л. О., к.т.н., доцент
rp@khadi.kharkov.ua*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В теперішній час в Україні створюється нова система вищої освіти, орієнтована на входження у світовий освітній простір. Цей процес супроводжується суттєвими змінами у педагогічній теорії та практиці навчально-виховного процесу ВНЗ. Виконати соціальне замовлення суспільства шляхом збільшення асигнувань на освіту, збільшенням кількості навчальних закладів та іншими традиційними способами не в змозі навіть заможні країни.

В останній час з'явилася нова технологія освітнього процесу – технологія дистанційного навчання. Поява дистанційної освіти не випадкова – це закономірний етап розвитку та адаптації освіти до сучасних умов.

В усьому світі дистанційна освіта існує, займає свою соціально-значущу нішу в освіті. На початку 2000-х років у 107 країнах діяло близько 1000 навчальних закладів дистанційного типу. Кількість тих, хто отримував вищу освіту в системі дистанційної освіти становило на початку століття близько 50 мільйонів людей, а в теперішній час перевищує 90 мільйонів [1].

Особливо доцільною є дистанційна освіта, що зумовлюється низкою причин, найважливішими з яких є:

– необхідність реформування освіти в напрямку підвищення її відкритості, масовості, особистої орієнтованості і реальної неперервності;

– позитивним активним впливом на зміст, форми і методи традиційного навчання;

– збільшенням об'єму доступних освітніх масивів;

– активізація процесу навчання та посилення його творчої складової;

– постановкою освітніх цілей, вибором змісту, форм, методів, темпів та умов навчання.

Нині можна навести велику кількість визначень поняття «дистанційне навчання», що відбиває різноманіття підходів до його розуміння [2]. Дистанційна освіта – особлива, досконала форма, яка поєднує елементи очного, очно-заочного, заочного навчання на основі нових інформаційних технологій та систем мультимедіа.

Дистанційна освіта – комплекс освітніх послуг, що надаються широким колам населення в країні і за кордоном за допомогою спеціалізованого інформаційного освітнього середовища, що базується на засобах обміну навчальною інформацією на відстані (супутникове телебачення, радіо, комп'ютерний зв'язок та ін.).

Дистанційне навчання є однією з форм безперервної освіти, що закликає реалізувати права людини на освіту і отримання інформації. Дистанційне навчання – сукупність інформаційних технологій, що забезпечують доставку студенту основного обсягу матеріалу, інтерактивну взаємодію студентів та викладачів в процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи по засвоєнню матеріалу, а також оцінку їхніх знань та навиків в процесі навчання.

Дистанційне навчання – це універсальна форма навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних, нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, технічних засобів, що створюють умови для вибору студентами вільних освітніх дисциплін, які відповідають стандартам, діалоговому обміну з викладачем; при цьому процес навчання не залежить від положення студента в просторі та часі.

Дистанційна освіта – це система, в якій реалізується процес дистанційного навчання для досягнення та підтвердження студентами певного освітнього цензу, що стає основою їх подальшої творчої та трудової діяльності.

Дистанційне навчання – це нова форма організації освіти, що оснований на використанні персональних комп'ютерів, електронних підручників та засобів телекомунікацій, які становлять якісно нову технологію навчання.

У визначення дистанційного навчання входять три компоненти: відкрите навчання, комп'ютерне навчання, комп'ютерна система комунікацій [3]. Дистанційне навчання – це технологія, що базується на принципах відкритого навчання, яке широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для доставки навчального матеріалу та спілкування.

Для цієї технології характерна позитивна пізнавальна мотивація, що створюється мережею інтернет, та якість підготовки фахівця. Мотивація є однією з фундаментальних потреб, значимість її пов'язана з аналізом джерел, які впливають на активність людини, її діяльність та поведінку. Професійна мотивація є внутрішнім фактором розвитку професіоналізму. Розвиток професійної мотивації студентів виявляє основні моменти взаємодії особистості і професії, де освітній процес набуває пріоритетне значення [4]. Це й робить дистанційне навчання сучасною технологією навчання XXI сторіччя.

Характерними рисами дистанційної освіти є: гнучкість, модульність; економічна ефективність; координаторська роль викладача; спеціалізований контроль якості освіти; використання спеціалізованих технологій і засобів навчання.

В останній час у ВНЗ використовують інформаційні технології навчання, до яких відносять технології, що використовують спеціальні технічні інформаційні засоби (комп'ютери, аудіо, кіно, відео). Будь-яка технологія навчання – це інформаційна технологія, оскільки основу технологічного процесу навчання складає інформація та її рух.

Технічні інформаційні технології – це процеси підготовки і передачі інформації, засобом якої є комп'ютер та інші технічні засоби. Вони розвивають нові, ще не досліджені варіанти навчання, пов'язані з унікальними можливостями сучасних комп'ютерів і телекомунікацій.

Література:

1. Неперервана освіта в об'єктиві часу: колект. моногр./ під наук. ред. М. А. Лобанова, В. М. Скворцова. Харків, 2014. 236с.
2. Дем'яненко А. Г., Кобець А. С. Сучасна інженерна освіта в Україні – стан, тенденції, проблеми та деякі заходи підвищення її якості. *Проблеми модернізації змісту і організації освіти. Матеріали міжнародної науково-методичної конференції*. Харків: ХНАДУ, 2014. С. 10–15.
3. Бережний В. М. Сучасні проблеми освіти та працевлаштування. *Сучасні технології підготовки фахівців в умовах подальшого розвитку вищої освіти України. Матеріали міжнародної науково-методичної конференції*. Харків: ХНАДУ, 2010. С. 4-7.
4. Бикова О. М. Пізнавальні мотиви студентів в контексті їхньої майбутньої конкурентноздатності. *Сучасні проблеми науки та освіти. Міжнародна науково-практична школа-конференція*. Харків. 2015. С. 21–24.